

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 3.19.38

**Inventaris van het archief van de
heerlijkheid Mijnsheerenland van
Moerkerken**

Versie: 15-12-2020

Th.H.F. van Riemsdijk

Nationaal Archief, Den Haag 1909

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Verwant materiaal.....	8
Beschikbaarheid van kopieën.....	8
Verwante archieven.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9
Rechten en bezittingen.....	9
Beheer der goederen.....	16
Ingekomen en verzamelde stukken.....	18
Kerkelijke goederen.....	20
Waterschapszaken.....	21

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Heerlijkheid Mijnsheerenland van Moerkerken

Archiefbloknummer:

35283

Omvang:

156 inventarisnummer(s); 0,90 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten. De Nederlandstalige stukken van vóór ca. 1700 zijn geschreven in het gotische cursiefschrift, met name in de oud-Hollandse klerkencursief.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Heeren van Mijnsheerenland van Moerkerken

Samenvatting van de inhoud van het archief:

In het archief bevinden zich vooral stukken betreffende rechten en bezittingen en het beheer der goederen in deze ambachtsheerlijkheid. Daarnaast bevat het ook enige stukken betreffende kerkelijke en waterschapszaken en nog wat overige verzamelde stukken over Mijnsheerenland.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Heerlijkheid Mijnsheerenland van Moerkerken, nummer toegang 3.19.38, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Heerlijkheid Mijnsheerenland, 3.19.38, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief is aangekocht van de antiquair J. Schotel te Dordrecht.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is door aankoop verworven.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Archief van de Familie Van Assendelft de Coningh, 1645-1959, te vinden onder inventarisnummer 3.20.02.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

RECHTEN EN BEZITTINGEN.

- 1** "Register van de vuytgifte van de ambachten van Schobbe, Poelwijck ende Everocker, nu genaemt Mijnsheerenland van Moerkercken, geleghen in Suydt-Hollant", 1360-1578. Notariële copie, XVIIe eeuw.
17e eeuw 1 band
- 2-3** "Ordonnantiën, keuren, contractken, privilegiën ende rechten den dijckers van Moerkercken ende haere medeplegers gemaect ende gegeven sedert den jaere 1381 tot den jaere 1560 toe", geëxtraheerd uit het register genaamd: "Register van Moerkercken", en uit andere papieren, toebehoorende dijkgraaf en hoogheemraden van Mijnsheerenland van Moerkercken. Copie XVIIe eeuw.
17e eeuw 2 banden
Twee gelijkkluidende exemplaren, doch het laatste bevat bovendien reglement voor den schout, den secretaris en den gerechtsbode, geaprobeerd door Gecommitteerde Raden uit de Staten van Holland d.d. 22 Maart 1652
2 eerste exemplaar
3 tweede exemplaar
- 4.1-4.2** Contracten tusschen Lodewijk, heer van Moerkerken, en Arend van Rosendael over het bedijken van het ambacht van Schobbe en Everokken, 26 Mei en 24 Juni 1437, met confirmatie door Jacob, heer tot Gaasbeek, Abcoude, Putten, Strijen etc.,
3 Augustus 1437 3 charters
4.1 1437 mei 26
4.2 1437 augustus 3, getransfigeerd
4.3 1437 juni 24
- 5-5.6** Opdracht van het ambacht van Schobbe en Everokken, nu genaamd Mijnsheerenland van Moerkerken, door Arend van Rosendael aan Lodewijk, heer van Moerkerken, 24 September 1438, geconfirmeerd door Jacob, de heer tot Gaasbeek Abcoude, Putten, Strijen etc., 14 april 1439.; alsmede latere opdrachten en koopacten der heerlijkheid, met daarop betrekking hebbende stukken d.d. 18 juli 1566, 6 November 1637, 14 Juli 1744, 11 Mei 1864 en 29 Mei 1894.
[1438-1894] 1 katern, 7 charters en 26 stukken
5.1 1566
5.2 Katern, 1637
5.3 1744
5.4 1567 mei 16

- 5.5** 1568 juli 22
- 5.6** 1566 juli/augustus
- 5** Overige stukken (niet apart geborgen)

6-6.9

Verlij van Lodewijk, heer van Moerkerken, met 75 morgen land, in Schobbe en Everokken, met de tienden, visscherij, vogelerij, aanwassen etc., door Jacob, heer tot Gaasbeek, Abcoude, Putten, Strijen etc., 14 April 1439; en volgende verlijen van deze goederen, dd. 21 Juni 1473, 22 Januari 1516, 30 September 1547, 8 Maart 1559, 6 Augustus 1566, 18 October 1580, 12 Mei 1634, 17 November 1637, 18 Mei 1647, 4 en 11 December 1660, 16 Juni 1689, 14 April 1692, 17 Augustus 1726, 18 November 1743, 8 Mei 1744, 5 November 1754, 23 Februari 1765 en 22 juli 1784.
[1439-1784] 24 charters en 10 stukken

- 6.1** 1439
- 6.2** 1473
- 6.3** 1516
- 6.4** 1547
- 6.5** 1559
- 6.6** 1566
- 6.7** 1580
- 6.8** 1634
- 6.9** 1637
- 6.10** 1647
- 6.11** 1660 december 4
- 6.12** 1660 december 11
- 6.13** 1660 december 11, gelijk aan 6.12
- 6.14** 1689
- 6.15** 1691 september 28
- 6.16** 1692 april 14
- 6.17** 1692 april 14, gelijk aan 6.16
- 6.18** 1726
- 6.19** Katern 1743 augustus 21
- 6.20** 1743 augustus 18
- 6.21** 1744
- 6.21** 1754
- 6.22** 1754
- 6.23** Katern, 1765
- 6.24** Katern, 1784 juli 22
- 6** Overige stukken (niet apart geborgen)

7-7.5

Octrooien, verleend aan ambachtsheeren van Mijnsheerenland van Moerkerken, om over hunne leengoederen te mogen disponeeren, 30 november 1637, 13 Januari 1652, 22 November 1713, 21 Januari 1773 en 22 Juli 1784 5 charters

- 7.1** 1637
- 7.2** 1652
- 7.3** 1713
- 7.4** 1883

- 7.5** Katern, 1784
7 Overige stukken
- 8-8.1** Afstand van de heerlijkheid door Ermgard van Bemmelsberch, weduwe van jhr. Gosewijn van Raesfelt ten behoeve van haar zoon jhr. Johan van Raesfelt, 10 December 1594, met copie 1 charter en 1 stuk
8 Charter
8.1 Kopie
- 9** Extract uit de boedelscheiding der nalatenschap van Maria Fagel, weduwe van François Doubleth, waarbij 4/10 der heerlijkheid werd toegewezen aan Maria Doubleth, 7 januari 1741 1 stuk
- 10** Extract uit het testament van Maria Duyst van Voorhout, waarbij 6/10 der heerlijkheid werd vermaakt aan haar neef François Doubleth, 17 julij 1750 2 exemplaren
- 11** Verdeeling van de nagelaten goederen van den heer van Assendelft de Coningh, de heer van Mijnsheerenland van Moerkerken, en stukken betreffende het beheer der nalatenschap tijdens de minderjarigheid der erfgenamen, 1802-1818 7 stukken
- 12** Verkoop-conditiën van eenige partijen land, verkocht door jhr. Johan van Raesfelt, ambachtsheer van Moerkerken, 18 Februari 1596 2 stukken
- 13** Erfpachtbrief van acht stukjes land, samen groot 159 roeden, 9 voet, door den heer van Moerkerken in erfpacht gegeven, 8 Februari 1662; met bijbehorende kaart dezer erven, gemeten door den landmeter Matthijs van der Velden, 25 November 1661. 1661, 1662 2 stukken
- 14-14.7** Oprachten van landerijen en huizen, gekocht door ambachtsheeren van Mijnsheerenland van Moerkerken, 9 Juli 1568, 9 November 1634, 30 Maart 1768, 22 Januari, 16 Juni en 6 September 1784, 16 September 1786, 17 November 1798, 26 Augustus en 2 September 1820. [1568-1820] 9 charters en 6 stukken
14.1 1634 november 9
14.2 1634 november 9, getransfigeerd
14.3 1634 november 9, identiek aan 14.1
14.4 1784 juni 16
14.5 1784 september 6
14.6 1786
14.7 1798

14 Overige stukken

- 15-15.1** Opdracht van cijnsen, ten bedrage van 109 gulden, 14 stuivers, 10 penningen 's jaars, gevestigd op negen perceelen land onder Moerkerken, aan den heer van Assendelft de Coningh, later ambachtsheer van Moerkerken, 4 Mei 1774; met oudere eigendomsbewijzen sedert 1750.
1774 2 charters en 11 stukken
- 15** Charter
- 15.1** Overige stukken (niet apart geborgen)
- 16.1-16.8** Opdrachten en verlijen van tienden onder de heerlijkheid Mijnsheerenland van Moerkerken, 21 Februari 1455, 21 Februari 1456, 6 Januari 1476, 11 en 16 September 1480, 8 Juni 1498, 4 September 1499, 30 October en 14 November 1539, 31 Augustus 1540. 4 April 1661, 7 September 1720 en 17 Augustus 1726.
[1455-1726] 16 charters
- 16.1** 1455
- 16.2** 1456
- 16.3** 1476
- 16.4** 1480 september 16
- 16.5** 1480 september 11, getransfigeerd
- 16.6** 1499
- 16.7** 1498, getransfigeerd
- 16.8** 1539 november 14
- 16.9** 1480 oktober 30, getransfigeerd
- 16.10** 1540
- 16.11** 1661
- 16.12** 1720
- 16.13** 1726
- 16.14** 1497
- 16.15** 1479, getransfigeerd
- 16.16** 1405, getransfigeerd
- 17.1-17.4** Opdracht van den windmolen in het ambacht van Schobbe en Everokken door Frank, heer van Moerkerken, aan Jan Claesz. Op Palaes, poorter te Dordrecht, met daarop betrekking hebbende stukken,
29 October 1455-17 Juni 1462 5 charters
- 17.1** 1455 oktober 29
- 17.2** 1455 oktober 29
- 17.3** 1455 oktober 20
- 17.4** 1462 juni 27
- 17.5** 1455 oktober 29, getransfigeerd
- 18.1-18.3** Verlij van jonkvrouw Cornelia, dochter van Adriaen Jansz. Pallaes met den windmolen, alsmede met de smaltienden in het ambacht van Schobbe en Everokken, 11 December 1487; en latere verlijen van 14 Augustus 1489 en 6 Juni 1548.
[1487, 1548] 3 charters

18.1	1487	
18.2	1489	
18.3	1548	
19-19.1	Opdracht van den windmolen en de smaltienden in het ambacht van Schobbe en Everokken door Heyman van Blyenburch aan jhr. Goossen van Raesfelt, heer van Moerkerken, met bijbehorende stukken.	
	2 Maart 1566, 1568	2 charters en 2 stukken
19.1	1568	
19.2	1566, getransfigeerd	
19	Overige stukken (niet apart geborgen)	
20	Concept-conditiën van den verkoop van landerijen en van den korenmolen,
1591	
		1 stuk
21	Condiitiën en contract van verkoop van den korenmolen, staande aan de Blaak onder de jurisdictie van Moerkerken, onder verplichting dien af te breken binnen een jaar en zes weken na dato der verkooping,
19 Mei 1612	
		1 stuk
22	Contract tusschen den heer van Moerkerken en Teunis Simonsz., molenaar, over het oprichten van een nieuwen molen, 27 Juli 1649, met missive daarop betrekking hebbende, 23 Augustus 1647, 1649	
		2 stukken
23-23.8	Contracten, opdrachten en verlijen van de visscherij in de bedijkte binnen-Maas in de parochie van Weede, de visscherij van de Ylode en op de gronden van Bonaventura, 18 Maart 1471. 8 Maart 1504, 8 Januari en 20 Februari 1555, 2 Augustus 1576, 14 Augustus 1632, 30 April, en 2 Mei 1648, 14 April 1692. 11 Januari 1745 en 5 November 1754.
[1471-1754]	
		10 charters en 2 stukken
23.1	1471	
23.2	1555 februari 20	
23.3	1555 januari 8, getransfigeerd	
23.4	1576	
23.5	1632	
23.6	1648	
23.7	1692	
23.8	1754	
23	Overige stukken (niet apart geborgen)	
24	Correspondentie en memoriën betreffende een geschil over het recht van de visscherij, genaamd: "de Spaarpot" in de bedijkte binnen-Maas, tusschen den ambachtsheer van Moerkerken en de regeering der stad Dordrecht, als ambachtsheeren van 's-	

-
- Gravendeel,
1736-1744 41 stukken
- 25** Consent voor den heer van Moerkerken tot het aanstellen van een rechter in zijn ambacht,
12 October 1424 1 charter
- 26** Missive van burgemeester en regeerders van Dordrecht aan den ambachtsheer van Moerkerken over de aanstelling van een schout en secretaris, met concept-antwoord.
31 Maart 1611 2 stukken
- 27** Reglement voor den pastoor, 9 Juli 1561, en stukken betreffende het collatie-recht, 1638-1840.
1561, 1638-1840 9 stukken
- 28** Overdracht van de pacht van het dijkgraafschap van den ring van Moerkerken door Charles van St. Omaers op Jan Govaertsz., schout en secretaris van Moerkerken,
21 November 1563 1 charter
- 29-29.2** Sententie van den Hoogen Raad van Holland in een geschil tusschen Johan van Raesfelt, heer van Moerkerken, en eenige ingezetenen, waarbij laatstgenoemden veroordeeld worden, geen personen of granen over de Maas te voeren, tenzij alvorens den veerschat aan den ambachtsheer of diens veerman betalende, met bijlagen.
21 December 1602 3 charters en 2 stukken
- 29.1** 1602 december 21
- 29.2** 1603
- 29.3** 1603, aaneengehecht
- 29.4** 1603 april 4, aaneengehecht
- 29.5** 1602 december 21, aaneengehecht
- 29** Overige stukken (niet apart geborgen)
- 30** Mandament van den Hoogen Raad van Holland wegens het recht van den ambachtsheer van Moerkerken tot het aanstellen van curateuren over insolvente of geabandonneerde nalatenschappen,
25 Maart 1677 1 charter
- 31** Register, bevattende copie van de charters betreffende de ambachtsheerlijkheid, welke op enkele uitzonderingen na in originali in deze verzameling aanwezig zijn, met index; en duplicaat van een gedeelte van dit register. Het eerste: copie uit de tweede helft der XVIIIe eeuw, het duplicaat uit de XIXe eeuw.
18e-19e eeuw 1 band en 19 stukken
- 32** Gecasseerde losrente van 187 pond, 10 schellingen, gevestigd op 75 morgen land in het ambacht van Schobbe en Everokken,

-
- 26 November 1630 1 charter
- 33.1-33.6** Lijfrenten, aangekocht door bezitters der heerlijkheid, 16 Augustus 1607, 27 September 1668, 4 December 1691, 10 Februari 1705 en 10 December 1736.
[1607-1736] 6 charters
- 33.1** 1607
33.2 1668
33.3 1668, identiek aan 33.2
33.4 1691
33.5 1705
33.6 1736
- 34** Beschrijving van de heerlijkheid en van de rechten van den ambachtsheer. Twee exemplaren uit de XVIIe, 2 uit de XVIIIe en 1 uit de XIXe eeuw.
17e-19e eeuw 5 exemplaren
- 35** Extracten uit zeker register, berustende ter secretarie van Moerkercken, getiteld: "Register van eygen en rentebrieven over Moerkercken, beginnende metten jare 1553 ende eyndigende met 't jaer 1567", bevattende o.a. copieën van eenige giftbrieven, stichtingsbrief van de kerk, reglement voor den pastoor, etc. Copie uit het laatst der XVIIIe eeuw.
[1700-1799] 1 stuk

BEHEER DER GOEDEREN.

- 36** Rekeningen van Simon Huygensz. Splinter, secretaris van Moerkerken, als rentmeester der heerlijkheidsgoederen, toebehoorende jhr. Johan van Raesfelt, 1616-1631 14 stukken
- 37** Journaal van de ontvangst der tienden, landpachten. Visscherijen, veren erfpachten, etc., gehouden door Simon Huygensz. Splinter, en verantwoord in diens rekening over 1630 1 stuk
- 38** Staat van uitgaven, door Willem van Zijl, gewezen secretaris van Moerkerken gedaan, welke door Dirk Adriaansz. Luchtenburch, als borg voor genoemden van Zijl, verantwoord moeten worden, 1641 1 stuk
- 39** Blokboek der morgentalen van de zaai- en weilanden, met opgave van de namen der gebruikers, 1682 1 stuk
- 40** Kohier van de koren- en zaadtienden, alsmede van de krijtende tienden sedert 1584 tot 1633. 1584-1633 1 stuk
- 41** Condiitiën van de verpachting en staten van de opbrengst der tienden, 1600-1863 33 stukken
- 42** Huurcontracten en conditiën van verpachting der visscherij. 1742-1890; staten van de opbrengst der verpachte visscherijen. 1688-17?2; copie-request en gedrukte publicatiën betreffende het visschen met verboden want. [1688-1890] 30 stukken
- 43** Condiitiën van verpachting der zwanendrift over de jaren 1606-1616 2 stukken
- 44** Contract tusschen jhr. Johan van Raesfelt en den pachter Wouter Jansz. Over de betaling van twee jaren achterstallige pacht van 5 morgen, 349 roeden land, 15 Juli 1626 1 stuk
- 45** Huurcontract van het huis en hof te Moerkerken, door jhr. Johan van Raesfelt verhuurd aan den schout Johan van Wesel, 1620-1626, 1 stuk

-
- 46** Memoriën, rekeningen, quitantiën en staten van de opbrengst van cijnsen, gevestigd op landerijen in Mijnsheerenland van Moerkerken, 1589-1808 27 stukken
- 47** Bestekken en memoriën van kosten wegens het afbreken en weder opbouwen van het huis te Moerkerken in 1663 en 1664; het bouwen van een schuur en andere werken, alsmede quitantiën voor betaalde arbeidsloonen. [1663-1664] 14 stukken
- 48** Omschrijving van de goederen toebehoorende François Doubleth, waartoe o.a. behooren 4/10 van de heerlijkheidsgoederen van Mijnsheerenland van Moerkerken; met aantekening van de inkomsten uit de goederen getrokken over 1680-1687 1 band
- 49** Register van ontvangsten der verschenen pachten van landerijen en visscherijen, alsmede van erfpachten en cijnsen over 1852-1881 1 band

INGEKOMEN EN VERZAMELDE STUKKEN.

- 50** Missiven en memoriën rakende het beheer der goederen,
1569-1651 6 stukken
- 51** Request van de korenmolenaars te Mijnsheerenland van
Moerkerken, Godschalksoord, Puttershoek en 's-Gravendeel, aan
Gecommitteerde Raden uit de Staten van Holland, om verhooging
van maalloon, met daarop betrekking hebbende stukken, copieën.
1753-1755 3 stukken
- 52** Memoriën betreffende het ophoogen en bestraten van den
dorpsweg, copie.
1684 1 stuk
- 53** Bestek en conditiën van aanbesteding van het uitbaggeren der
haven, aanbesteed door Schout en Schepenen van Moerkerken,
copie.
20 juli 1784 1 stuk
- 54** "Ordre voor de school te Mijnsheerenland," bevattende opgave van
schoolgelden en kosten van leermiddelen.
ongedateerd 1 stuk
- 55** Missiven en contracten betreffende de bijdragen, te betalen door
de ambachtsheeren van Mijnsheerenland van Moerkerken, in de
kosten voor het bouwen van twee watermolens in het Westmaas-
Nieuwland,
1740-1742, 1846-1847 10 stukken
- 56** Erfpachtbrief van twee stukken land, gelegen in het nieuw bedijkte
land van Mijnsheerenland van Moerkerken, toebehoorende het
Convent van St. Beatrisberg bij Coblenz, in erfpacht gegeven aan
Jacob van Overstege, copie in duplo.
28 September 1442
- 57** Uitgifte in erfpacht van de gorzen "Puttermoer, Troyvelt.
Bordelkene, Tielmond en de Jacht", gelegen in den lande van
Putten, copieën.
1 Juni 1479 en 11 Augustus 1497 2 stukken
- 58-58.1** Opdrachten van een erfrente van 79 pond, 7 schellingen 's jaars,
eertijds toekomende het Carthuizer Convent buiten
Geertuidenberg, gevestigd op twee stukken lands in
Mijnsheerenland van Moerkerken,
29 April 1581 en 13 October 1613 2 charters en 3 stukken
- 58** stukken, 13 October 1613
- 58.1** charter, 1581 september 5

58.2 charter getransfigeerd, 1581 april 29

59

Gedrukte verhandelingen en publicaties over
ambachtsheerlijkheden en de rechten der ambachtsheeren,
1795-1813 6 stukken

KERKELIJKE GOEDEREN.

- 60** Rekening van Claes Jansz. Vinck en Johan Heynricsz. Van der Vest, kerkmeesters, wegens hun beheer der kerkelijke goederen van Mijnsheerenland van Moerkerken over 1584-1585 1 stuk
- 61** Aanteekeningen betreffende schenkingen aan de kerk en de armen te Moerkerken, 1688, 1733 2 stukken

WATERSCHAPSZAKEN.**62**

Verklaringen, afgelegd door den landmeter M. de Vries, ten verzoeke van schout en heemraden van Mijnsheerenland van Moerkerken, wegens door hem gedane meting van een vliet in den polder van Moerkerken,
12 Juni 1744

2 stukken